

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 29/9-2010

Viborgvej 161, 8600 Silkeborg

Annonceres den 8. maj 2013

Klagefristen udløber den 4. juni 2013

Søgsmålfristen udløber den 8. november 2013

1. Registreringsblad

Titel: Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 29/9-2010, Viborgvej 161, 8600 Silkeborg

Lovgrundlag Godkendelsesbetegnelse § 12, stk. 3, jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Dato for ikrafttrædelse: 8. maj 2013

Bedriftens navn: Resdal Overgaard

CVR-nr: 25101065

CHR-nr: 41310

Ejendomsnummer 7400013005

Matr. nr. 4u og 4a Resdalby, Serup og 7bc
Frederiksdal, Kragelund

Adresse: Viborgvej 161, 8600 Silkeborg

Ansøger: Knud-Olaf Thormann Nielsen
Viborgvej 157, 8600 Silkeborg
Tlf. 8685 5412
Mobil. 4055 5412
Kalasi@mail.dk

Konsulent: Susanne Østerby
Trigevej 20, 8382 Hinnerup
Tlf.nr. 87 28 24 08
E-mail: Suo@lmo.dk

Tilsynsmyndighed: Silkeborg Kommune

Udarbejdet af Per Kjærgaard Kristiansen, Silkeborg Kommune

Kvalitetssikret af: Peter Fabrin, Silkeborg Kommune.

Indholdsfortegnelse

1.	REGISTRERINGSBLAD	2
2.	INDLEDNING	4
3.	AFGØRELSE	5
4.	OFFENTLIGHED	5
5.	ÆNDREDE OG NYE VILKÅR TIL DRIFTEN AF VIBORGVEJ 161	8
5.1.	Husdyrhold og staldindretning	8
5.2.	Ensilage (afledning af overfladevand)	9
5.3.	Ammoniak og natur	9
5.4.	Påvirkninger af søer og vandløb	10
5.5.	Nye vilkår vedr. udbringningsarealerne:	11
5.6.	Transport	14
6.	RESULTAT AF ÆNDREDE VILKÅR	14
7.	KONKLUSION	14
8.	KLAGEVEJLEDNING	15
9.	UDNYTTELSE AF TILLÆG TIL GODKENDELSEN	16
10.	MILJØTEKNISK REDEGØRELSE	17
10.1.	Lokalisering og landskab	17
10.2.	Beskrivelse af husdyrhold	19
10.3.	Foder og støv	20
10.4.	Produktion og opbevaring af husdyrgødning	21
10.5.	Lugt	22
10.6.	Ammoniak	23
10.7.	Drift af anlægget	27
10.8.	Arealer	29

2. Indledning

Silkeborg Kommune har den 14. marts 2011 modtaget ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen til kvægbruget Resdal Overgaard, Viborgvej 161, 8600 Silkeborg, af 29. september 2010.

Resdal Overgaard blev i 2010 miljøgodkendt i forbindelse med en udvidelse fra 188,73 DE til 305,04 DE. Derudover blev det tilhørende harmoniareal på 145,81 ha ejet/forpagtede arealer, samt 49,08 ha aftalearealer godkendt. I dette tillæg godkendes en forøgelse af dyreholdet fra 305,04 De til 449,26 DE, samt driften af 162,34 ha. ejede/forpagtede arealer og 88,40 ha aftalearealer.

Der er søgt om tillæg til den gældende miljøgodkendelse af 29. september 2010. Der ønskes følgende ændringer til miljøgodkendelsen.

- Der hjemtages 118 stk. kvieopdræt af tung race (6-27 mdr.) og 66 stk. kvieopdræt af racen Jersey (6-25 mdr.) svarende til 84,42 DE.
- Tyrekalve sælges ca. 14 dage efter fødslen. Der er tale om 43 jerseytyrekalve og 74 tyrekalve af tung race. I alt 2,07 DE.
- Mælkeydelsen for malkekøer af stor race forventes at stige fra 9.234 kg til 12.308 kg mælk/år.
- Mælkeydelsen for malkekøer af jersey race forventes at stige fra 6.555 kg til 8.737 kg mælk/år.
- Der opføres en ny kviestald på ca. 1.923 m². Den nye stald etableres med gylleforsuring, som der også er i de øvrige stalde med gyllesystem.
- I ansøgt drift er der 4 gylleaftaler med andre landmænd, i miljøgodkendelsen fra 2010 er der kun én gylleaftale. Til aftalearealerne afsættes der husdyrgødning svarende til ca. 96,98 DE. De resterende 75 DE forventes afsat til biogasanlæg.

Med de valgte tiltag med forsuring af gyllen i den nye kviestald, og ny viden ift. effekten af skrabere på spalter, er det muligt, at opnå et ammoniakemissionsniveau som er 208 kg N pr. år under det godkendte niveau i miljøgodkendelsen af 29. september 2010

I dette tillæg beskrives og vurderes kun på de ansøgte ændringer der er i forhold til den meddelte miljøgodkendelse af 29. september 2010. Hvor andet ikke er angivet, er miljøgodkendelsen af Viborgvej 161, 8600 Silkeborg af 29. september 2010, stadig gældende.

3. Afgørelse

Silkeborg Kommune godkender hermed tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen af 29. september 2010 af husdyrbruget på Viborgvej 161, 8600 Silkeborg med CVR-nr. 25101065 efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ (Husdyrloven).

Tillægget medfører ændringer af vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse. Hvor der ikke udtrykkeligt er fastsat ændrede vilkår, videreføres vilkårene angivet i miljøgodkendelsen af 29. september 2010.

Tillægget er meddelt på baggrund af de vilkår, som fremgår af afsnit 5.

4. Offentlighed

Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at tillægget med de stillede vilkår, der behandles efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Da der er tale om et tillæg er offentligheden ikke informeret tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering jvf. Husdyrlovens § 55 stk. 2.

I henhold til Husdyrlovens § 56 stk. 1 skal kommunen give skriftlig orientering til naboerne inden der meddeles godkendelse eller tilladelse efter Husdyrloven.

Udkastet til tillægget har i henhold til husdyrlovens 56 været i høring i 3 uger hos ansøger, konsulent og naboer jf. nedenstående liste.

- Ansøger og konsulent
  - Knud-Olaf Thormann Nielsen, Viborgvej 157, 8600 Silkeborg, E-mail: kalasi@mail.dk
  - Susanne Østerby, Trigevej 20, 8382 Hinnerup, E-mail: suo@lmo.dk
- Naboer
  - Peter Horndrup og Helle Milther Erhardsen Reese, Serupvej 21, 8632 Lemming (ejere af Viborgvej 134, 8600 Silkeborg)
  - Jørgen Jokumsen, Viborgvej 165, 8600 Silkeborg
  - Lejer: Flemming Jensen, Viborgvej 159, 8600 Silkeborg (Ejer: Knud-Olaf Thormann Nielsen, Viborgvej 157, 8600 Silkeborg)
  - Lejere: Flemming og Mette Kaa Madsen, Viborgvej 161, 8600 Silkeborg (Ejer: Knud-Olaf Thormann Nielsen, Viborgvej 157, 8600 Silkeborg)
- Ejere af forpagtede arealer
  - Bjarne Nedergaard, Resdal Bakke 54, 8600 Silkeborg
  - Inger Bak, Tandskovvej 19, 8600 Silkeborg
  - Teddy Nybo, Viborgvej 115, 8600 Silkeborg
  - Jytte Erfurt, Viborgvej 111, 8600 Silkeborg
  - Kurt Nissen, Viborgvej 123, 8600 Silkeborg

---

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

- Kurt Primdal, Ørevadbrovej 36, 8632 Lemming
- Modtagere af husdyrgødning:
  - Lars Grønlund Pedersen, Sejlingvej 6, 8600 Silkeborg (ejer af arealer er Hertha Mikkelsen, Sinding Hedevej 18, 8600 Silkeborg)
  - Kurt Larsen, Ørevadbrovej 28, 8632 Lemming
  - Jørn Dahl, Høgdalvej 18, 8632 Lemming
  - Biogasanlæg (aftale ikke indgået på meddelelsetidspunktet)

Udkast til tillægget har været i høring fra den 5. april 2013 til den 27. april 2013. Der er ikke indkommet bemærkninger til udkastet i høringsperioden.

Tillægget til miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte.

Med dette tillæg følger der 8 års retsbeskyttelse på de nye vilkår, der er nævnt i godkendelsen frem til den 8. maj 2021. Vilkårene skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, dog første gang efter 8 år, tages op til revurdering.

Silkeborg Kommunes afgørelse offentliggøres på kommunes hjemmeside og i Ekstra Posten den 8. maj 2013.

Venlig hilsen

Per Kjærgaard Kristiansen
Jordbrugsteknolog – Miljø og Natur

Morten Horsfeldt Jespersen
Sektionsleder

Kopi af afgørelse med bilag er sendt til:

- Knud-Olaf Thormann Nielsen, Viborgvej 161, 8600 Silkeborg, E-mail: kalasi@mail.dk
- Susanne Østerby, Trigevej 20, 8382 Hinnerup, E-mail: suo@lmo.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh.
Ø

dnsilkeborg-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten

ta@sportsfiskerforbundet.dk

post@sportsfiskerforbundet.dk

lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N,
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1,
8270 Højbjerg,

husdyr@ecocouncil.dk

natur@dof.dk

nst@nst.dk

midt@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000
Fredericia

mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark,
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal,
1651 Kbh. V

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K
Gjern Natur

fbr@fbr.dk

post@gjern-natur.dk

5. Ændrede og nye vilkår til driften af Viborgvej 161

I det følgende fremgår de vilkårsændringer, samt nye vilkår der meddeles i med tillæg. Opbygningen er således, at det eksisterende vilkår fremgår i samme form som i miljøgodkendelsen, derefter fremgår det vilkår som erstatter det eksisterende.

Vilkår der er vist i et felt med kryds over er vilkår fra miljøgodkendelsen af 29. september 2010 der enten ændres eller ophæves.

5.1. Husdyrhold og staldindretning

Vilkår i miljøgodkendelsen af 29. september 2010:

- Det maksimale antal dyreenheder på 305,04 (dyreenhedsberegninger 2009), må ikke overskrides.
- Ved en muligt kommende ansøgning skal ammoniakemissionen i nudrift minimum være angivet til 1.954,24 kg N/år.

Vilkår vedr. Husdyrhold og staldindretning erstattes af følgende:

- Ejendommen tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt:
147 stk. malkekøer (tung race) (mælkeydelse 12.308 kg mælk pr år)
85 stk. malkekøer (jersey race) (mælkeydelse 8.737 kg mælk pr år)
32 stk. småkalve (0 - 6 mdr.), (tung race)
19 stk. småkalve (0 - 6 mdr.), (jersey race)
74 stk. tyrekalve (40 - 70 kg), (tung race)
43 stk. tyrekalve (25 - 45 kg), (jersey race)
118 stk. opdræt kvier (6 - 27 mdr.) (tung race)
66 stk. opdræt kvier (6 - 25 mdr.) (jersey race)
Svarende til i alt **449,26 DE**.
- Tilsynsmyndigheden skal underrettes når den tilladte produktion svarende til 449,26 DE er nået.
- Den nye stald til ungdyr skal etableres på placeringen angivet i bilag 1
- Den nye stald til ungdyr skal etableres som løsdriftsstald med sengebåse, gyllekanaler, spalter og gylleforsuring som i den eksisterende kostald.
- Dette tillæg meddeles med en udnyttelsesfrist på **3 år fra meddelelsesdatoen**. De dele af tillægget der ikke er påbegyndt indenfor udnyttelsesfristen bortfalder.

Forudsætninger for vilkårsændringen vedr. Husdyrhold og staldindretning

Der søges om at have opdræt fra egen besætning af malkekøer opstaldet i en ny staldbygning på ejendommen. Der er i alt tale om 184 kvier af både tung race og jersey race, svarende til 84,42 DE.

Der er derudover søgt om tilladelse til et forøget antal dyreenheder på ejendommen, da mælkeydelsen for malkekøer af stor race forventes at stige fra 9.234 til 12.308 kg mælk/år og

for jersey forventes at stige fra 6.555 til 8.737 kg mælk/år. Dette resulterer i et højere antal dyreenheder for denne dyregruppe idet dyreenhedsberegningen korrigeres i forhold til mælkeydelse.

Der gives 3 år til at udnytte tillægget. Ansøger begrundet ønsket om en 3 års udnyttelsesfrist med landbrugserhvervets finansielle stagnering under "finanskrisen". Derudover sker udvidelsen af dyreholdet ud fra egen avl, hvorfor der er behov for en forlænget udnyttelsesfrist.

5.2. Ensilage (afledning af overfladevand)

Vilkår i miljøgodkendelsen af 29. september 2010:

- Evt. saftafløb fra ensilagepladserne skal ledes via drækanal til enten og fortank og gyllebeholderen eller separat beholder og udsprinkles. Planer for hvilken løsning der ønskes skal være indsendt senest 1. december 2010. og være etableret senest 1. marts 2010.

Vilkåret vedr. ensilage erstattes af følgende:

- Saftafløb og overfladevand fra ensilagepladserne og befæstede arealer skal ledes til separat opsamlingsbeholderbeholder og udsprinkles på godkendt areal.
- Udsprinklingsanlægget skal være i drift før dyreholdet på ejendommen må udvides

5.3. Ammoniak og natur

Vilkår i miljøgodkendelsen af 29. september 2010:

- Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de udbringningsarealer, som fremgår af bilag 7 og 8.

Vilkåret vedr. Ammoniak og natur erstattes af følgende:

- Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de udbringningsarealer, som fremgår af bilag 2 i dette tillæg.
- Nyt vilkår: I den nye kviestald skal der etableres et gylleforsuringsanlæg til svovlsyrebehandling af gyllen, samt skrabere på gangarealerne hvor dyrene færdes.
- Nyt vilkår: Forsuring og skrabere i den nye kviestald skal overholde samme vilkår der er stillet til forsuringsanlæg og skrabere i ejendommens miljøgodkendelse af 29/9 2010.

Forudsætninger for vilkårsændring vedr. Ammoniak og natur

Der sker ikke ændringer i forhold til påvirkningen af naturområder idet ammoniakfordampningen fra ejendommen ikke ændres væsentligt som følge af dette tillæg.

Ansøger har redegjort for dyreholdets samlede ammoniakemissionsgrænse ud fra Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Beregningen fremgår af den miljøtekniske redegørelse på side 31.

I ansøgt drift er den samlede emissionsgrænseværdi for ammoniakemissionen beregnet til 2.631,6 kg N/år. Ved anvendelse af BAT teknologier som svovlsyrebehandling af gyllen og skrabning af gangarealerne, kan der opnås en samlet emission på 1.745,8 kg N pr. år fra anlægget. Den vejledende emissionsgrænseværdi for produktionen er dermed overholdt med 885,8 kg N pr. år.

Silkeborg kommune vurderer på baggrund af det indsendte ansøgningskema med beregninger, samt ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT og opnåede emissionsværdier, at det generelle reduktionskrav fra den del af dyreholdet som udvides, samt, at niveauet for BAT opnåelig ammoniakemission, er overholdt.

5.4. Påvirkninger af søer og vandløb

Vilkår i miljøgodkendelsen af 29. september 2010:

- Fosforoverskuddet må ikke overstige 0,8 kg P/ha/år. Det forudsættes, at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget). Der må ikke tilføres arealerne anden organisk gødning med indhold af fosfor

Vilkårene vedr. Påvirkninger af søer og vandløb erstattes af følgende:

- Der ikke må udbringes husdyrgødning fra mere end 1,7 DE pr. ha/år på egne og forpantede arealer.

Forudsætninger for vilkårsændring vedr. Påvirkninger af søer og vandløb

Det forudsættes, at det ansøgte udbringningsareal anvendes til ejendommens husdyrgødning. Såfremt der i fremtiden ønskes foretaget ændringer i udbringningsarealernes sammensætning må dette ikke ske førend dette er anmeldt til Kommunen.

På tidspunktet for meddelelse af dette tillæg er det maksimale fosforoverskud beregnet til -1,7 kg P/ha/år. Ved fremtidige ændringer i normtallene for fosfor eller ved ændring i udbringningsarealerne, skal det sikres, at kravet om maksimalt tilladt fosforoverskud på bedriftens samlede arealer er overholdt. Beregningerne skal foretages i www.husdyrgodkendelse.dk.

Idet der er fosforbalance i det ansøgte projekt, foretages der ikke yderligere vurdering af fosforbelastningen.

5.5. Nye vilkår vedr. udbringningsarealerne:

- Dyreholdet må ikke overstige 375,26 DE før end der foreligger en kontrakt med et biogasanlæg om afsætning af kvæggylle svarende til 75 DE.
  - a. Der må ikke modtages afgasset biomasse retur fra biogasanlæg
- På ejendommens ejede og forpagtede arealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning fra 275,97 DE, svarende til 22.287 kg N og 3.787 kg P (opgjort på godkendelsestidspunktet).
- Der skal foreligge dokumentation for at der maksimalt fraføres kvæggylle fra hvad der svarer til 97 DE, til udbringning på aftalearealer.
- Tidligere godkendte kortværk over udbringningsarealer, erstattes af kortbilaget i dette tillæg. Udbringningsarealerne fremgår af bilag 2

Forudsætninger for vilkårsændring vedr. udbringningsarealerne

Som følge af en forøget mælkeydelse og hjemtagelsen af kvierne, er antallet af tilladte dyreenheder på bedriften øget. Dette betyder, at der er behov for et større udbringningsareal.

Det ejede/forpagtede udbringningsareal øges ved dette tillæg fra 145,81 ha til 162,34 ha, svarende til 16,53 ha. Det samlede areal kan ses af bilag 2.

Der indgår to nye aftaler om afsætning af husdyrgødning. I ansøgt drift afsættes der i alt 97 DE kvæggylle til aftalearealer. Derudover ønskes det at der kan indgås aftale om afsætning af gylle til biogasanlæg. En sådan aftale er dog endnu ikke på plads. Der stilles derfor vilkår om at dyreholdet ikke må udvides til mere end 392,66 DE før der er indgået en leveringskontrakt med et biogasanlæg. En betingelse i kontrakten skal desuden være, at der ikke tilbageleveres afgasset biomasse til ejendommen.

For så vidt angår afsætning af husdyrgødning til aftalearealerne, areal 15, 16, 17-18, 19 og 20-21, drevet af Lars Grønlund Pedersen, må der i forhold til miljøgodkendelsen af Viborgvej 161 af 29/9-2010 ikke sket er forøgelse af den afsatte mængde husdyrgødning fra ejendommen. Disse aftalearealer ligger i Indsatsområde Kragelund, der er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Dette indsatsområde er (endnu) ikke detailkortlagt geologisk. Der må fraføres husdyrgødning til arealerne svarende til 1 DE pr. ha i både nudrift og ansøgt drift.

Det tilstødende Indsatsområde Funder derimod, er med baggrund i en geologisk kortlægning udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Af denne kortlægning fremgår, at der er konstateret nitrat i de øverste 10-15 meter af grundvandsmagasinet i såvel kvartære som tertiære aflejringer, og at det vurderes at nitratreduktionskapaciteten i magasinbjergarten ikke er fuld ud tilstrækkelig².

---

² Rettelsesblad til grundvandskortlægningen for kortlægningsområde Funder, Naturstyrelsen, november 2012

Ved en overordnet gennemgang af boringer i Indsatsområde Kragelund vurderes det, at de geologiske forhold i al væsentlighed er ens i Indsatsområde Kragelund og Funder. På baggrund heraf vurderes at nitratudvaskningen fra udbringningsarealer i indsatsområdet højst bør give anledning til en nitratudvaskning på 50 mg/l. Da der ikke tilføres en større mængde husdyrgødning pr. ha, end hvad der hidtil er tilført disse aftalearealer, vurderer Silkeborg Kommune, at der ikke er behov for en arealgodkendelse af arealerne før de kan indgå i dette tillæg.

De øvrige aftalearealer vurderes at være robuste i forhold til fosfor- og kvælstofreduktionsklassificeringen, samt grundvandsforekomster og vandindvinding. Dermed kan de anvendes som aftalearealer uden forudgående godkendelse

Konkret vurdering i forhold til Natura 2000 områder

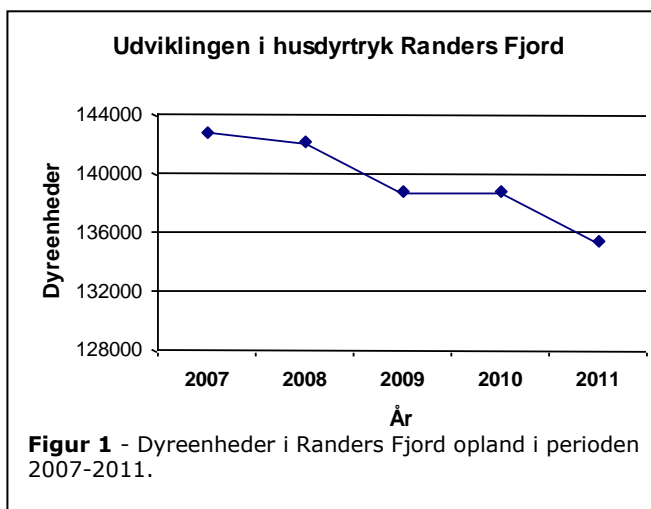
I det der er ændrede forudsætninger for oplandsvurderingen udført i godkendelsen af 29/9-2010, er der udført nye beregninger for udvaskning af næringsstoffer til fjord og hav, samt for fosforoverskuddet på ejendommens udbringningsarealer.

Beregninger i miljøgodkendelsen af 29/9-2010 erstattes af beregningerne for udvaskning af næringsstoffer til fjord og hav i dette tillæg.

Silkeborg Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesloven foretage en konkret vurdering af, om husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer er tilstrækkelige til at undgå en væsentlig virkning på miljøet (herunder Natura 2000 områder) og kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte at stille vilkår, der rækker ud over disse beskyttelsesniveauer.

Som nævnt afvander udbringningsarealerne til et Natura 2000. Der er tale om dele af Randers Fjord som er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde, EF-habitatområde og Ramsar-område. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

Silkeborg Kommune har vurderet projektet i forhold til de af Miljøstyrelsen opstillede afskæringskriterier og har vurderet, at projektet lever op til de opstillede

forudsætninger, således at projektet ikke skader det omtalte Natura 2000 område.

Silkeborg Kommune baserer vurderingen på følgende:

- Dyretrykket i det aktuelle opland skønnes ikke at have været stigende siden 1. januar 2007.
- Silkeborg Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktioner, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007.
- Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, udgør væsentligt mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område. (Der søges om anvendelse af ca. 162,34 ha udbringningsarealer og oplandet til Randers Fjord der afvander via Gudenåen udgør ca. 271.077 ha) (resultat af beregning af ejendommens virkning = **0,04 ‰**).

Det er Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en skadesvirkning på Natura 2000-området Randers Fjord, hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter.

5.6. Transport

Der tilføjes følgende vilkår vedr. transport

- Der må ikke transporteres gylle i gennem Serup og Resdal på lør-, søn- og helligdage.

Forudsætninger for vilkårsindsættelse vedr. transport

Der vil være transport af husdyrgødning gennem Serup og Resdal fra produktionen og til de nye aftalearealer der ligger øst for anlægget, denne transport bør begrænses til hverdage

Til de nye aftalearealer, mark 1, 2, 3, og 4, ejet af Kurt Larsen, Ørevadbrovej 28, 8632 Lemming, og aftalearealerne, mark 1, 2 og 3, ejet af Jørn Dahl, Høgedalvej 18, 8632 Lemming, må der derfor ikke transporteres husdyrgødning på lør-, søn- og helligdage.

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste i ansøgningen, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelser i øvrigt, når ovenstående vilkår for tillægget til miljøgodkendelsen overholdes.

6. Resultat af ændrede vilkår

Dokumentation for, at ammoniakemissionen på ejendommen lever op til BAT fremgår af den indsendte ansøgning, og beregningsresultaterne er indsat som bilag 3 og 4 i dette tillæg.

De udførte beregninger af ammoniakemissionen i nudrift og ansøgt drift viser, at der ved anvendelsen af BAT teknologier opnås et emissionsniveau der er godt 700 kg N lavere end det emissionsgrænseværdi-niveau der fastsættes ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsværdier.

7. Konklusion

Silkeborg kommune har på baggrund af de indsendte oplysninger vurderet, at de ønskede ændringer af vilkår til driften af ejendommen kan indføres.

Det kan konkluderes, at ansøger også med de ansøgte ændringer, kan overholde det i godkendelsen af 29. september 2010 fastsatte BAT-emissionsniveau. Grundlaget for at overholde niveauet er, at de i dette tillæg stillede vilkår overholdes.

Det er Silkeborg Kommunes opfattelse at:

- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor godkender Silkeborg Kommune tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen til husdyrbruget med de stillede vilkår.

8. Klagevejledning

Der kan efter kapitel 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen vil blive offentliggjort i Ekstra Posten den 8. maj 2013 og endvidere på kommunens hjemmeside <http://silkeborgkommune.dk/Borger/Miljoe-energi-og-affald/Annonceringer>.

Eventuel klage skal være skriftlig og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller, så vidt det er muligt, per e-mail til teknisk@silkeborg.dk. Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. senest den 4. juni 2013 indenfor kontorets åbningstid.

Kommunen videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb. Ansøger vil få besked af kommunen, hvis der kommer klager over afgørelsen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen, fra Silkeborg Kommune. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet beslutter andet. Hvis tilladelsen indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier eller vilkår om placering af gyllebeholdere, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i disse tilfælde har klagen opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Natur- og Miljøklagenævnets ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest den 8. november 2013.

9. Udnyttelse af tillæg til godkendelsen

Tillægget til miljøgodkendelsen af 29. september 2010 træder i kraft den 8. maj 2013. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Tillægget bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 3 år fra meddelelsetidspunktet for tillægget. Dvs. senest den 8. maj 2016. Tilladelsen eller godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Fravigelser, som skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Silkeborg Kommune skal tage godkendelse op til revurdering, når der er forløbet 8 år efter godkendelse jf. Husdyrlovens § 41 stk. 3 og derefter mindst hvert tiende år. Det er derfor planlagt at igangsætte den første revurdering i 2018, hvilket er regnet på baggrund af miljøgodkendelsen fra 2010.

10. Miljøteknisk redegørelse

10.1. Lokalisering og landskab

Byggeri

Ny kviestald på ca. 1.923 m² opføres i tilknytning til eksisterende byggeri. Den nye kviestald bygges delvist ind i terrænet mod vest og forventes ikke at blive synlig fra hverken syd, øst eller vest. Mod nord er der en eksisterende beplantning. Der henvises til bygning 11 på anlægstegning, bilag 1.

10.1.1. Generelle afstandskrav

Generelle afstandskrav

I henhold til husdyrlovens §§ 6 og 8 må den nye kviestald ikke opføres indenfor de afstande som fremgår af tabellen nedenfor.

Table 1 - Afstandene fra den nye stald til nærmeste omgivelser i henhold til § 6 og § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

	Afstandskrav i meter	Afstand fra nærmeste staldhjørne i meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	170
Almene vandforsyningsanlæg	50	Over 50
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	370 (50)
Offentlig vej og privat fællesvej	15	75
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>1.000
Naboskel	30	35
Nabobeboelse	50	150
Beboelse på samme ejendom	15	70

Den nye ungdyrstald overholder alle generelle afstandskrav. Afstandskravene for eksisterende byggeri er nærmere beskrevet i godkendelsen af 29. september 2010.

10.1.2. Landskabelige hensyn

Ejendommen Viborgvej nr. 161 er lokaliseret i Silkeborg Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 2,7 km fra nærmeste byzone.

Den nye kviestald opføres i tilknytning til det eksisterende anlæg, således at stalden placeres parallelt med og vest for eksisterende kostald.

Byggefeltet er ikke beliggende indenfor følgende udpegninger: Natur områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv., Områder med landskabelig værdi (under Kommuneplan bilag), Uforstyrrede landskaber (under Kommuneplan bilag), Rekreative interesseområder (under regionplan bilag), Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer, Kirkeomgivelser, Kystnærhedszonen, Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering,

Skovrejsningsområder, Fredede områder, Beskyttede naturarealer (§3), Kirkebyggelinje, Beskyttede sten- og jorddiger eller Fortidsmindelinje.

Ejendommens byggefelt er beliggende i et område der er udpeget til at være ´ Område af særlig geologisk interesse ´

Områder af særlig geologisk interesse omfatter større områder, hvor terrænformerne afspejler landskabets tilblivelsesproces såvel som mindre lokaliteter, hvor de aflejringer, som landet er opbygget af, er synlige.

Det nye staldanlæg opføres i samme materialer og med samme bygningshøjde som eksisterende byggeri., dvs. rødsten med en bygningshøjde på 8,5 meter. Taget vil blive rødt tegl. Gavlen vil blive med rødsten og stålplader.

Terrænet er kraftigt stigende vest for eksisterende stald. Der skal således graves ind i terrænet for at give plads til den nye stald. Overskudsjorden anvendes til udjævning af niveauet for det nye byggefelt.

Table 2 - Oversigt over alle produktionsbygninger på ejendommen i ansøgt drift. Bygningsnummer angiver placering på anlægstegningen se bilag 1.

Driftsbygninger og anvendelse	Grundplan nudrift (m ²)	Grundplan ansøgt (m ²)	Bygningshøjde meter	Taghældning grader	Bygningsmaterialer og farver
1. ny løsdrifts-stald	0	721	8,5	20°	Rødsten og gråt gardin
2. Ny dybstrøelses stald	0	1050	8,5	20°	Rødsten og gråt gardin
3. Bestående løsdriftstald	2040	2040	8,5	20°	Rødsten og gråt gardin
4. Lade	330	330	Mindre end de andre bygninger	20°	Gråt tag, mørk facade
5. Eksisterende kvistald	500	Nedlægges	-	-	-
6. eksisterende gyllebeholder	4000 tons	4000 tons	4,2	-	grå
7. Ny gyllebeholder	0	3000 tons 2965 m ³	4	-	grå
8. møddingsplads	0	170 m ²	3 m høje væge på 3 sider	-	Det giver et grund volumen på 510 m ³ herfra skal trækkes en randzone.
9. eks. Ensilageplads	660	1320	-	-	Beton
10. eks ensilage plads langs stalden		379,75	-	-	Beton
11. Ny kvistald	0	1923	8,5	20	Gråt gardin og tag og mure af rødsten

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området.

10.2. Beskrivelse af husdyrhold

10.2.1. Beskrivelse af husdyrhold

I henhold til husdyrlovens § 26 stk. 2 skal kommunens miljøvurdering foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8 årig periode. Af skemaet nedenfor fremgår det ansøgte dyrehold forud for Miljøgodkendelsen af den 29. september 2010.

Table 3 – Dyreholdet før den eksisterende miljøgodkendelse og det ansøgte dyrehold.

Miljøgodkendt dyrehold			Ansøgt drift		
Dyre kategori	Antal	DE	Dyre kategori	Antal	DE
Køer stor race	62		Køer stor race	147	233,8
Køer Jersey	33		Køer Jersey	85	116,5
Kalve stor race (0-6mdr)	62		Kalve stor race (0-6mdr)	32	8,6
Kalve jersey (0-6 mdr.)	33		Kalve jersey (0-6 mdr.)	19	3,8
Kvier stor race	62		Kvier stor race (6-27 mdr.)	118	59,0
Kvier Jersey	33		Kvier jersey (6-25 mdr.)	66	24,4
Tyrekalv Jersey (0-6 mdr)	7		Tyrekalv stor race (0-1 mdr)	74	1,45
Ungtyr Jersey (6mdr - slagting)	7		Tyrekalv Jersey (0-1 mdr)	43	0,62
I alt		189,33	I alt		449,62

10.2.2. Ventilation

Den nye kviestald ventileres ved naturlig ventilation med gardiner og åbning i tagryg, dette system bruger ikke strøm og det er lydløst hvilket giver et bedre arbejdsmiljø, og ingen gener for naboerne.

10.3. Foder og støv

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulent og følges, hvilket giver et overblik over dyrenes aktuelle fodringsbehov. Hermed optimeres fodringen og næringsstofindholdet i husdyrgødningen nedsættes. Ved foderplanlægning anvendes den nyeste viden indenfor området.

Med ledelsesværktøjet endags foderkontrol – Kvægnøglen har driftslederen et nøjagtigt overblik over dyrenes aktuelle fodringsbehov og kan med denne viden optimere sin fodring og minimere næringsindholdet i husdyrgødningen.

Der er sikret en god opbevaring af ensilage, korn, foderstoffer m.m. så foderspild minimeres. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. På bedriften produceres al grovfoder samt det meste af kornet. Ensilage opbevares i plansilo. Opbevaring af ensilage i plansilo begrænser risikoen for spild og tab af næringsstoffer til det omgivne miljø.

Effekten af fodringstiltag i en malkebesætning er yderst beskeden i forhold til både N og P, og de drifts- og produktionsmæssige begrænsninger fodringstiltagene medfører, er ikke ønskelige. Fordringstiltag der går ud over den almindelige optimering er derfor fravalgt.

Table 4 – Oversigt over anvendte typer, mængder og opbevaringssteder for foder på ejendommen.

Fodertype	Mængde nudrift	Mængde ansøgt drift	Opbevaring
Ensilage	700.000 FE	1100.000 FE	Plansilo evt. markstak
Halm	300 bigballer	500	Halmlade
Kraftfoder	36 t	36 t	I kostalden i fodersilo
Korn	140	140	Gastæt silo
hø	70 minibig	70 minibig	Lade på 157

Ensilage

Med den allerede meddelte miljøgodkendelse er der ca. 1.700 m² ensilageplads. Ensilagepladsen udvides ikke yderligere. Regnvand der falder på ensilagepladsen ledes til opsamlingsbeholder, hvorefter det opsamlede ensilagesaft og overfladevand fra ensilagepladserne udsprinkles på godkendt areal. Se afsnit vedr. spildevand.

Støv

Da ansøger tilstræber at sikre en generel god renholdelse af anlægget og da størstedelen af transporterne sker nær ejendommen ventes det ikke at udvidelsen vil give anledning til væsentlige støvgener.

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

10.4. Produktion og opbevaring af husdyrgødning

10.4.1. Produktion af husdyrgødning

Der er indsendt konsulenterklæring hvoraf produktion og kapacitet for husdyrgødning fremgår. Der er ifølge beregningerne opbevaringskapacitet til mere end 10 måneders produktion, hvilket er tilstrækkeligt til at leve op til kravene om opbevaringskapacitet på 9 mdr. erklæringen fremgår af bilag 5.

Opbevaring af husdyrgødning

Table 5 - Nedenstående skema viser en oversigt over husdyrbrugets opbevaringsanlæg og de enkelte anlægs kapacitet.

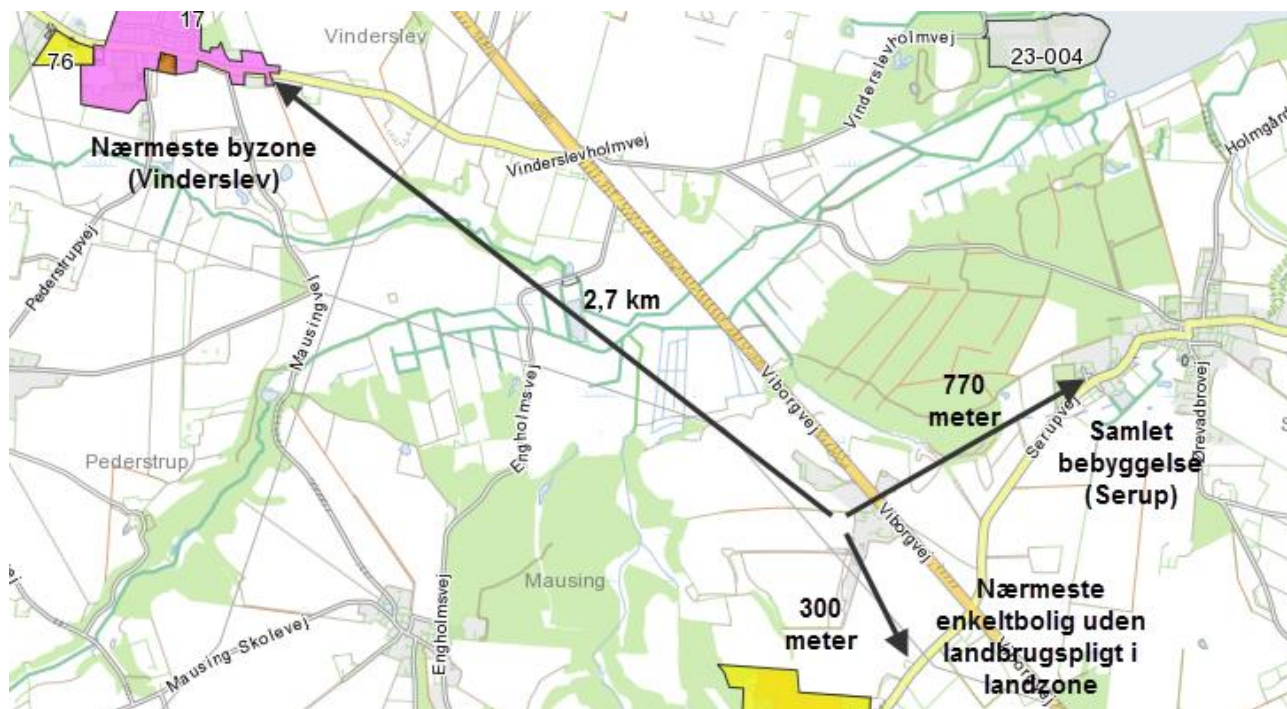
Opbevaringsanlæg	Beliggenhed (adresse)	Byggeår	M ² /m ³	Overdækning	Seneste beholderkontrol	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder 4000 m ³	Viborgvej 161	2003	4000	Nej	Beholder under 10 år gammel	Traktorpumpe / udstyr m. tilbageløb
Gyllebeholder 3000 m ³	Viborgvej 161 (endnu ikke opført)	Endnu ikke opført men miljøgodkendt Forventes opført i 2011	3000	Nej		Traktorpumpe / udstyr m. tilbageløb
Møddingsplads	Viborgvej 161	Endnu ikke opført men miljøgodkendt. Forventes opført i 2011	170 m ²			

10.5. Lugt

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 50 meter til nærmeste beboelse (ejes af ansøger), der ligger øst for bygningerne. Omkring 500 meter sydøst for den nye kviestald ligger flere beboelser uden landbrugspligt. Tandskovvej 25 ligger nærmest den ydre grænse for anlægget men Tandskovvej 32 ligger nærmest lugtcentrum.

Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Serup der er beliggende ca. 771 meter nordøst for ejendommens anlæg. Der er 2,7 km til nærmeste byzone, Vinderslev.

Silkeborg Kommune har foretaget vurdering af om der er forhold vedrørende lugtberegningen der kan have en kumulativ påvirkning af lugtgenerne for de omkringboende. Der er ikke fundet grundlag for at dette skulle være tilfældet, da der ikke er andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor 100 meter af nærmeste nabo uden landbrugspligt eller indenfor 300 meter af samlet bebyggelse og byzone.

Tabel 6 - Samlet resultat af lugtberegningen fra www.husdyrgodkendelse.dk - skema 21647.

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	275,62	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	188,57	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	86,35	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

10.6. Ammoniak

Ammoniakfordampning

Kravet om 25 % reduktion af ammoniak fra stald og lager gælder for udvidelser og stalde der renoveres og beregnes ud fra normen for bedste staldsystem 2005/06.

Husdyrgodkendelse.dk kan ikke håndtere at beregne det generelle ammoniakreduktionskrav korrekt ved ansøgning om tillæg, hvilket fremgår af miljøstyrelsens vejledning vedr. beregninger ved ansøgning om tillæg.

Af regnearket (i it-ansøgningssystemet) fra det miljøgodkendte dyrehold af 29. september 2010 (skema nr. 3322) kan man aflæse hvad den maksimalt tilladelige emission fra det miljøgodkendte dyrehold må være, for at det generelle ammoniakreduktions krav er opfyldt. Det fremgår af regnearket at ammoniakemissionen maksimalt må være på 2.493 kg N/år.

Det dyrehold (kvier) som tillægget omfatter, er indtastet i en fiktiv ansøgning nr. 21651. Af skemaet for den nye udvidelse fremgår, at ammoniakemissionen maksimalt må være på 710 kg N/år for at det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % er opfyldt.

Ammoniakemission fra det ansøgte dyrehold

Ammoniakemissionen fra det miljøgodkendte dyrehold + nyt dyrehold omfattet af ansøgning om tillæg må således maksimalt være:

Miljøgodkendt dyrehold:	2.493 kg N/år
Dyrehold omfattet af tillæg:	<u>388 kg N/år</u>

Maks. ammoniakemission til opfyldelse af generelt ammoniak-emissionskrav:	<u>2.881 kg N/år</u>

Resultat af it-ansøgningssystemets ammoniakberegninger (det generelle krav)

Staldanlægget lever op til det generelle ammoniakreduktionskrav om reduktion af ammoniakfordampningen med 25 % fra ny kviestald målt i forhold til en fastlagt referencestald.

Af IT-ansøgningen, skema 21647, fremgår, at ammoniakemissionen fra det ansøgte ligger på 1.745,80 kg N/år, hvilket er væsentligt under ammoniakemissionen på 2.881 kg N/år, som sikre, at kravet om 25 % ammoniakreduktion er opfyldt. Emissionen er også lavere end beregnet ved den seneste ansøgte udvidelse omfattet af miljøgodkendelse af 29. september 2010.

Dette skyldes, at ammoniakfordampningen reduceres fra ny kviestald ved gylleforsuring og skraber, samt at effekten af skraber over spalterne i dag vurderes at være højere end antaget på tidspunktet for miljøgodkendelsen af 29. september 2010.

Effekten af skraber vurderes i dag at reducere ammoniakfordampningen fra staldanlægget med 25 %. På tidspunktet for miljøgodkendelsen af 29/9-2010, blev skraber tillagt en

ammoniakreducerende effekt på 20 %. I ansøgningen om tillæg er effekten af skraber sat til 25 % i alle staldafsnit.

10.6.1. Ejendommens beliggenhed i forhold til natur

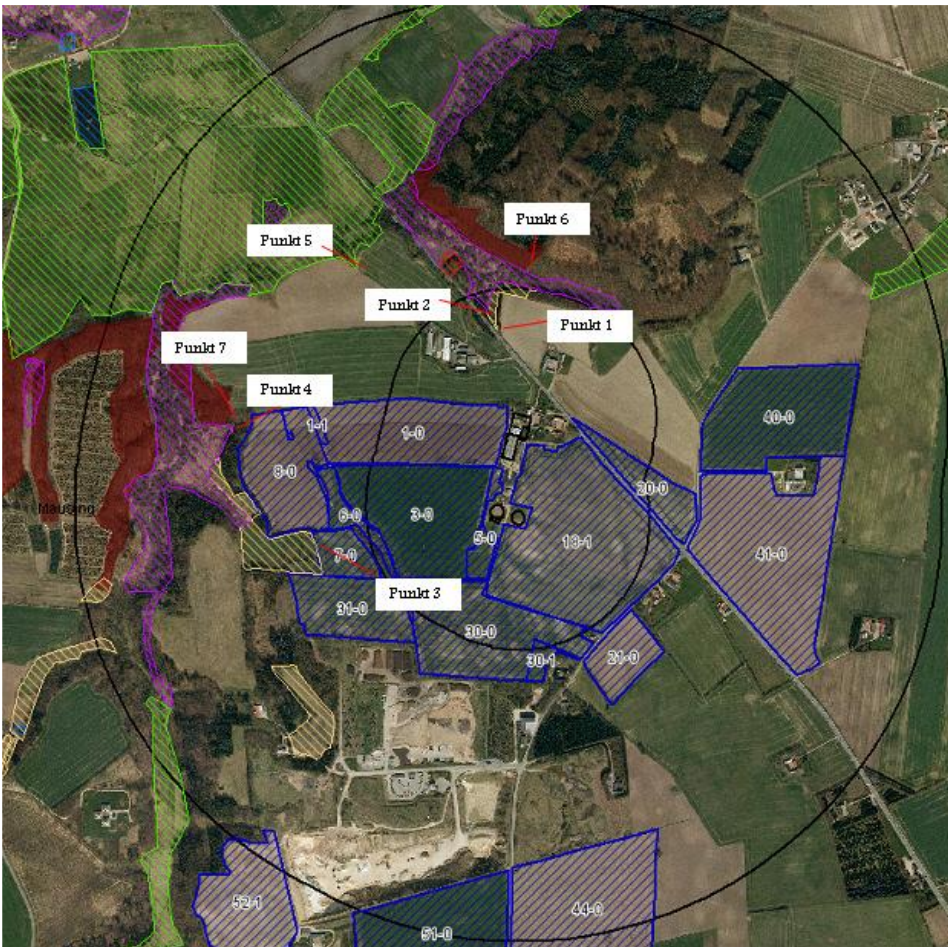
Natur indenfor 300-1000 meter

Det nærmeste kvælstoffølsomme naturområde er et egekrat ca. 380 m. nord for anlægget (punkt 6 på figur 10.6.1 nedenfor).

I forbindelse med seneste miljøgodkendelse blev der regnet på merdeposition og totaldeposition til naturområdet. Silkeborg Kommune vurderede dengang, at udvidelsen ikke ville medføre væsentlige påvirkninger af egekrattet. Da ammoniakfordampningen pga. effekterne af miljøtiltagene beregnes til at være lavere end den fordampning der lå til grund for ammoniakdepositionsregningerne, vurderes det fortsat, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af egekrattet.

Vest for anlægget findes et større naturområde, der består af en mosaik af enge, moser og overdrev samt skove, herunder egekrat, langs Mausing Møllebæk (fx punkt 4, 5 og 7). Områderne er besigtiget af Århus amt i 2006 og delvist af Silkeborg Kommune i 2009. Der findes flere steder kvælstoffølsom natur, såsom skovbevoksede tørvemoser, egekrat og tørvelavninger. Området kan derfor sidestilles med et § 7 område. Der blev også her foretaget en beregning på deposition i området nærmeste anlægget, der viste at merdepositionen lå på 0,04 kg N/ha og totaldeposition på 0,2 kg N/ha. i ansøgt drift. Da effekten af tiltagene til reduktion af ammoniakfordampningen som beskrevet ovenfor er øget, kan der ikke beregnes en meremission som følge af det ansøgte. På den baggrund vurderes det at ansøgningen om tillæg ikke vil få væsentlig negativ virkning på området.

Der findes yderligere en række § 3 naturområder indenfor 1 km. fra anlægget, bl.a. et overdrev ca. 300 m. vest for anlægget (punkt 3) og et overdrev ca. 300 m. nordøst for anlægget. Der er i alle tilfælde tale om næringsstoftolerante naturområder, der i forvejen er kvælstofbelastede. Det vurderes, at udvidelsen ikke vil få væsentlige konsekvenser for de pågældende naturområder

Figur 10.6.2 - Placeringen af de forskellige § 3beskyttede områder og egekrat, de forskellige natur punkter er forklaret i teksten.

Naturområder indenfor 1000-2000 m. fra anlægget

På grund af den begrænsede meremission fra anlægget vurderes udvidelsen ikke at påvirke naturområder over 1000 m. fra anlægget.

Internationale beskyttelsesområder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) er habitatområde H 228 Stenholt Skov og Stenholt Mose, der ligger ca. 6,2 km sydvest for anlægget. Det vurderes, at udvidelsen pga. afstanden til området ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af området. Nærmeste udpegede § 7 område ligger 3,5 km væk.

10.7. Drift af anlægget

10.7.1. Energi

Der vil være en stigning i EL og diesel forbruget. Dette skyldes primært, at der er en øget mængde gylle der skal pumpes gennem forsøringsanlægget, samt en større bygningsmasse der skal oplyses. Dieselforbruges stiger idet der er et større udbringningsareal der skal drives.

Tablet 7 – Oversigt over forøgelsen i energiforbruger som følge af udvidelsen (* Data vedr. forbruget i nuværende drift er hentet fra årsregnskabet).

Energikilder	Nudrift *	Forventet energiforbrug i ansøgt drift** (Ansøgt drift er den seneste miljøgodkendte udvidelse + denne udvidelse)
Årligt Elforbrug	80.000 kWh	ca. 135.000 kWh
Årligt forbrug af diesel	11.000	13.000

10.7.2. Vand

Ejendommen forsynes med vand fra egen boring, som forsyner de fire huse på og omkring ejendommen. Vandet kontrolleres årligt og der har ikke været anledning til bemærkninger. Vandforbruget registreres ikke i nudriften, men det forventes at der skal anvendes årligt ca. 7.648 m³ vand på ejendommen i ansøgt drift. Vandet fra køling af mælk genbruges som drikkevand til køer.

Vandforbrug	Nudrift	Ansøgt drift (Ansøgt drift er den seneste miljøgodkendte udvidelse + denne udvidelse)
Årligt forbrug af drikkevand m ³	2427	5927 + 889,4
Årligt forbrug af vaskevand til vask af robotter m ³	490	763
Årligt vandforbrug til vask af malkeanlæg m ³	40	62
Årligt vandforbrug til vask af maskiner	10	6
Samlet årlig forbrug af vand	2967	7648

10.7.3. Spildevand

Udvidelsen af dyreholdet medfører en stigning i spildevandsmængderne fra ejendommen. Det er primært vand fra rengøring og drikkevandspild der er tale om. For så vidt angår tagvand, er der en stor mængde på årsbasis der fremadrettet ledes i faskine til nedsivning.

Type	Mængde i nudrift	Mængde i ansøgt drift	Afledes til
Rengøringsvand fra mælkerum og malkestald	490	763	Gyllebeholder
Ensilagesaft og overfladevand fra 1600 m2 ensilagepladser. Plansiloer beliggende syd for ny kostald	1120	1120	Udsprinklingsanlæg
Ensilagesaft og overfladevand fra 400 m2 plansilo øst for kostald	280	280	Gyllebeholder
Møddingssaft	120	120	Gyllebeholder
Tagvand	2240		Rodzoneanlæg
Tagvand		4245	Faskine
Vand fra vaskepladser	10	6	Udsprinklingsanlæg

I forhold til det miljøgodkendte i 2010 ændres der på afledningen af tagvand og ensilagesaft fra plansiloanlæggene.

Udsprinklingsanlæg til afledning af overfladevand fra ensilagepladser.

Der er søgt om udsprinklingstilladelse til at udsprinkle opsamlet overfladevand fra ensilagepladserne, samt de befæstede arealer omkring ensilagepladserne.

Overfladevand fra den nye kviestald

Tagvand ledes til faskine der etableres nord for stalden. Overfladevand fra befæstede arealer omkring bygningen ledes til opsamlingsbeholder og udsprinkles.

Silkeborg Kommune behandler ansøgningen om udsprinklingstilladelse separat fra dette tillæg til miljøgodkendelsen.

10.7.4. Transport

Når kvierne ikke længere skal transporteres fra og til ejendommen vil antallet af transporter med levende dyr falde.

Transporter med husdyrgødning fra ejendommen vil stige, da al husdyrgødning nu samles og opbevares på Viborgvej 161. Det samme går sig gældende med transport af foder. Her vil transporterne stige som følge af at der også skal køres foder til kvierne til ejendommen. Den samlede opgørelse af transporter viser, at antallet af transporter samlet set vil stige som følge af ændringen.

Ejendommen er ikke beliggende i et tæt beboet område eller nær skole eller by. Nuværende til- og frakørselsveje fra ejendommen og ud til Viborgvej vil ikke blive ændret. Reglerne for udkørsel vil blive overholdt.

Tabel 8 - Udvikling af transporter fra nudrift til ansøgt drift som følge af opstaldning af kvier på ejendommen.

Årlige transporter	Tidsrum	Antal før Nudriften for seneste miljø-godkendelse.	Antal efter
Levende dyr	7-17	24	18
Afhentning af døde dyr:	7-17	18	20
Udbringning af husdyrgødning:	4-24	200	530
Levering af kraftfoder	6-18	30	45
Levering af diesel:	7-18	12	16
Afhentning af mælk:	Hele døgnet	183	183
Transport med foder (ensilage mv.)	Hele døgnet	150	250
I alt		617	1062

10.8. Arealer

10.8.1. Grundlæggende arealoplysninger

De grundlæggende arealoplysninger anvendes både til fastlæggelsen af bedriftens referencesædskifte og indeholder valg af arealrelaterede virkemidler på bedriftsniveau. Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt.

Referencesædskifte

Ejendommens referencesædskifte er fastlagt til et K4 sædskifte. Der er valgt samme sædskifte i ansøgt drift.

Harmonikrav

Harmonikravet på ejede og forpagtede arealer er 1,7 DE pr. ha pr. planperiode. Harmonikravet er opfyldt.

Udbringningsarealer

Tabel 9 - Udbringningsarealer i ansøgt drift.

Udbringningsarealer	ha Silkeborg kommune
Ejede	86,58
Forpagtede	76,95
I alt areal til rådighed for udbringning	163,53

Tabel 10 - Navn og adresse på ejere af forpagtede arealer.

Navn	Adresse
Bjame Nedergaard	Resdal Bakke 54, 8600 Silkeborg
Inger Bak	Tandskovvej 19, 8600 Silkeborg
Teddy Nybo	Viborgvej 115, 8600 Silkeborg
Jytte Erfurt	Viborgvej 111, 8600 Silkeborg
Kurt Nissen	Viborgvej 123, 8600 Silkeborg
Kurt Primdal	Ørevadbrovej 36, 8632 Lemming

Ejendommen har et udbringningsareal på 163,53 ha. egne og forpagtede arealer. Der tilføres ikke gylle fra andre husdyrbrug. Der skal derudover afsættes 173,28 DE til 3. mands arealer (gylleaftaler). Der tilføres ikke anden organisk gødning ud over husdyrgødning.

Gylleaftaler

Navn	Adresse	Afsatte DE	Hektar	Dyretryk
Lars Grønlund Pedersen	Sejlingvej 6, 8600 Silkeborg	49	49,06	1,0
Kurt Larsen	Ørevadbrovej 28, 8632 Lemming	10	12,25	0,82
Jørn Dahl	Høgedalvej 18, 8632 Lemming	37,98	27,08	1,4025
Biogasanlæg		75,05		
I alt afsat		173,28		

Aftalearealerne drevet af Lars Grønlund Petersen, aftaleareal 15, 16, 17-18, 19 og 20-21 er beliggende i indsatsområde Kragelund, da der ikke sker forøgelse af mængden af husdyrgødning som tilføres aftalearealerne der ligger i indsatsområde Kragelund, i forhold til hvad der tilføres i nudrift, vurderer Silkeborg Kommune, at arealerne kan indgå uden særskilt vurdering/godkendelse, da der ikke intensiveres i forhold til det allerede godkendte.

Der er ikke udarbejdet særskilte ansøgninger efter lovens § 16 til gylleaftale med hhv. Kurt Larsen og Jørn Dahl, da deres arealer er robuste med hensyn til nitrat, og idet der er fosforbalance i forhold til udbragt mængde husdyrgødning.

10.8.2. Naturområder

På **mark 60-0, 63 og 65-0** langs Sinding Bæk og Lemming Å ligger der et § 3 beskyttet engområde langs bækken. Arealerne grænser helt op til. Det er ikke tilladt at sprede husdyrgødning på den beskyttede natur, men udspredding af husdyrgødning op til engarealet vil ifølge kommunens tidligere vurdering ikke påvirke tilstanden negativt, da eng arealet ikke er særlig følsomt.

Figur 3 - Mark 60-0, 63 og 65-0 i forhold til den § 3 beskyttede eng (grøn skravering).

10.8.3. Beskyttelsesniveau vedr. kvælstof - og fosforudvaskning til overfladevand

Arealerne afvander alle til Randers Fjord.

Ingen af arealerne i det ansøgte projekt ligger indenfor nitratklasser, idet reduktionspotentialet vurderes at være mellem 75-100 %.

Beregning af udvaskning udført i husdyrgodkendelse.dk viser, at der på ejendommens arealer udvaskes 64,6 kg N/ha til overfladevand ved et dyretryk på 1,7 DE/ha. Det reelle dyretryk er ligeledes 1,7 DE /ha/år og har samme udvaskning på 64,6 kg N/ha

10.8.4. Overfladevand, fosfor

Kravet til fosforoverskud afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede jorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder, der afvander til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	160,57 ha	0,0 kg P/ha/år	-1,7 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	-1,7 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	1,75 ha	0,0 kg P/ha/år	-1,7 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,02 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-0,1 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **-1,7 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **23,3 kg P/ha/år.**

P-aførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **25,0 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **-1,7 kg P/ha/år.**

Som det ses af figuren ovenfor er der ikke fosforoverskud på arealerne, i henhold til beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk. Afskæringskriterierne for maksimalt fosforoverskud i medfør af husdyrloven er derfor opfyldt.

10.8.5. Beskrivelse af valg af virkemidler

Da Baunehøj Vandværk er nedlagt, er arealerne beliggende i indvindingsoplandet hertil ikke længere omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau ift. grundvandet, som det er tilfældet i miljøgodkendelsen af 29/9-2010.

Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)

Der søges om udvidelse fra 147 malkekøer af tung race, 85 Jersey køer, 32 småkalve af stor race op til 6 mdr. og 19 småkalve af racen Jersey op til 6 mdr. svarende til 305,27 DE til 147 malkekøer af tung race, 85 Jersey køer, 32 småkalve af stor race op til 6 mdr. og 19 småkalve af racen Jersey op til 6 mdr. 118 stk. kvieopdræt af tung race (6- 27 mdr.) og 66 stk. kvieopdræt af racen Jersey (6-25 mdr.) svarende til 389,69 DE.

Som følge af, at øget mælkeydelse nu også skal indgå i dyreenhedsberegningen øges dyreholdet med yderligere 56,5 DE til i alt 449,26 DE. Mælkeydelsen forventes at stige til 12.308 kg mælk for malkekvæg af tung race og 8.737 kg mælk for jersey køer.

Det er i lovens § 26 stk. 2 præciseret, at miljøvurderinger skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8 årig periode. Derfor regnes BAT i forhold til den 1. ansøgning om miljøgodkendelse efter 2007.

151,36 DE vil efter udvidelsen således være opstaldet i en eksisterende stald:

295,83 DE vil blive opstaldet i ny stald (forlængelse af eksisterende kostald) + ny kviestald.

Tablet 11 - BAT emissionsniveau beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte kategorier af dyr i hhv. nye og eksisterende stalde. For dyr opstaldet på dybstrøelse findes ingen teknologiudredning endnu. Der er derfor valgt emissionsgrænsen for referencestaldsystemet - dybstrøelse.

Ny stald nr	Dyre kate-gori	Vægtgrænser	Staldsystem	Antal	*1 Emissions-grænseværdi	*2 Samlet ammoniakemissions-grænse (kg NH3-N/år)
Ny	Malkeko tung race		Gyllebaseret	72	8	576
Ny	Malkeko tung race		Dybstrøelse'4	10	14,4	144
Ny	Jerseykøer		Gyllebaseret	45	6,6	297
Ny	Jerseykøer		Dbystroelse'4	5	11,9	59,5
Ny	Småkalve Tung race	(0-6mdr.)	Dybstrøelse	32	2,83	90,56
Ny	Småkalve Jersey	(0-6mdr)	Dybstrøelse'4	19	2,15	40,85
Ny	Kvier/stud Stor race	(6-28mdr)	Gyllebaseret	118	2,34	276,12
	Kvier/stud Jersey	(6-25 mdr)	Gyllebaseret	66	1,72	113,52
	Tyrekalve stor race	(0-1 mdr)	Dybstrøelse'4	74	0,1495	11,06
	Tyrekalve Jersey	80-1 mdr)	Dybstrøelse'4	43	0,1207	5,19
Eks stald	Malkeko tung race		gyllebaseret	60	10,64	638,4
Eks. stald	Malkeko Jersey		gyllebaseret	35	8,78	307,3
Eks. stald	Malkeko tung race		Dybstrøelse'4	5	14,4	72
Sum for anlægget						2631,6

*1 Emissionsgrænseværdi aflæst i miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

*2 Samlet ammoniakemissionsgrænse = Emissionsgrænseværdi x antal dyr.

*4 Som emissionsgrænseværdi er her anvendt emissionsværdien for referencestalden.

10.8.6. Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Valg af staldsystem

I nye stalde er der valgt sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) som er samme staldsystem som i den eksisterende stald. Staldsystemet giver mulighed for integration af et forsuringsanlæg.

Valg af miljøteknologi

Den nye kviestald vil blive etableret med et gylleforsuringsanlæg og skrabere ovenpå spalterne, samme miljøteknologier som den nye tilbygning til kostalden + den eksisterende kostald.

Silkeborg kommune vurderer, at udvidelsen lever op til BAT, da staldsystemet i den nye kviestald sammenkobles med forsuringsanlægget der er indsat som BAT-virkemiddel i forbindelse med miljøgodkendelsen af 29. september 2010.

Opsummering vedr. valgte teknologier til opfyldelse af krav om BAT (Ammoniak)

I henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår er emissionsgrænsen beregnet til 2.615,35 kg N/år. Dette niveau nås gennem nedenstående teknologivalg

Tablet 12 - Oversigt over ammoniakreducerende teknologier anvendt på ejendommen.

Staldnr (i henhold til it-system)	Ammoniakreducerende teknologi.	Fodertiltag	Tiltag lage- ret
Eksisterende kostald	Forsuringsanlæg + skra- ber	-	
Forlængelse af kostald	Forsuringsanlæg + skra- ber	-	
Ny kviestald	Forsuringsanlæg + skra- ber	-	
Beholder 4000 m ³			Forsuring
Beholder 3000m ³			Forsuring

Det vurderes, at den ansøgte drift lever op til kravet om BAT vedr. ammoniakemission med ovenstående tiltag idet den samlede emission fra anlægget beregnet i skema nr. 21647 udgør 1.745,8 kg N/år.

10.8.7. Begrundelse for valg og fravalg af ammoniakreducerende teknologi

Begrundelser for fravalg af præfabrikeret drænet gulv

Præfabrikeret drænet gulv er fravalgt i ny kviestald, fordi det er relativt let at koble et forsuringsanlæg på stalden, når denne løsning i forvejen er valgt på ejendommen til det allerede miljøgodkendte dyrehold.

Begrundelser for fravalg af gyllekøling

I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installation af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Begrundelser for fravalg af luftrensning

Luftrensning er fravalgt, da staldene er naturligt ventilerede.

Begrundelser for fravalg af foderoptimering

Foderoptimering er fravalgt, idet kvægets foder består af en stor andel græs, hvor det ikke er muligt at styre råprotein indholdet.

Begrundelser for fravalg af fast overdækning på gyllebeholdere

Fast overdækning er fravalgt pga. manglende proportionalitet mellem miljøgevinst og omkostning til etablering af fast overdækning

10.8.8. Renovering af eksisterende stalde

Der er ingen planer om at renovere den eksisterende kostald inden for den 8-årige periode, hvorefter kommunalbestyrelsen skal foretage den første regelmæssige revurdering af det miljøgodkendte. Årsagen hertil er, at stalden er velfungerende. Forsuring er integreret i stalden.

10.8.9. Beskrivelse af alternativer

I forbindelse med udarbejdelse af dette tillæg til miljøgodkendelsen har der været overvejet følgende alternative muligheder:

Placeringen af anlægget er begrænset af landskabets udformning. Det er tilstræbt, at sikre optimal logistisk indretning af ejendommen. Der er derfor ikke undersøgt væsentlige alternativer med hensyn til placering.

Da der allerede i forbindelse med den meddelte miljøgodkendelse af 29. oktober 2010 er valgt gylleforsuring som tiltag til reduktion af ammoniakfordampningen, er det relativt nemt at koble dette system på en ny stald også. Da der ikke kan ledes hhv. ikke forsuret og forsuret gylle til samme gylletank, har der ikke været andre muligheder end forsuring under overvejelse.

0-alternativet:

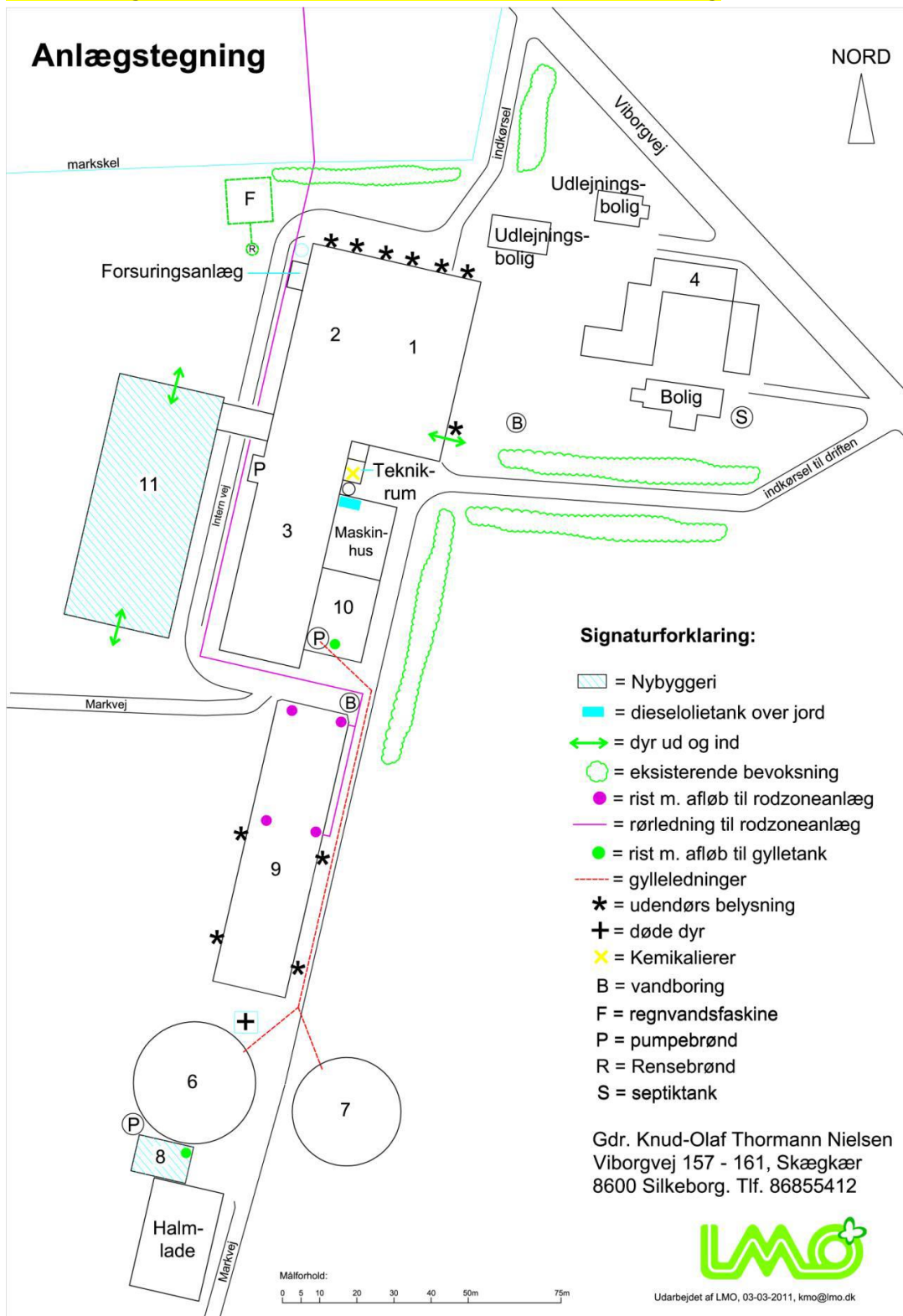
0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker.

Såfremt ansøger ikke får mulighed for at udvide så der kan blive plads til kvierne på ejendommen, vil kvierne skulle transporteres frem og tilbage mellem ejendommen og kviehotellet, som ligger 15 km fra ejendommen. Omvendt vil det kunne reducere antallet af transporter, brændstof og CO₂ udslip, hvis kvierne forbliver på ejendommen.

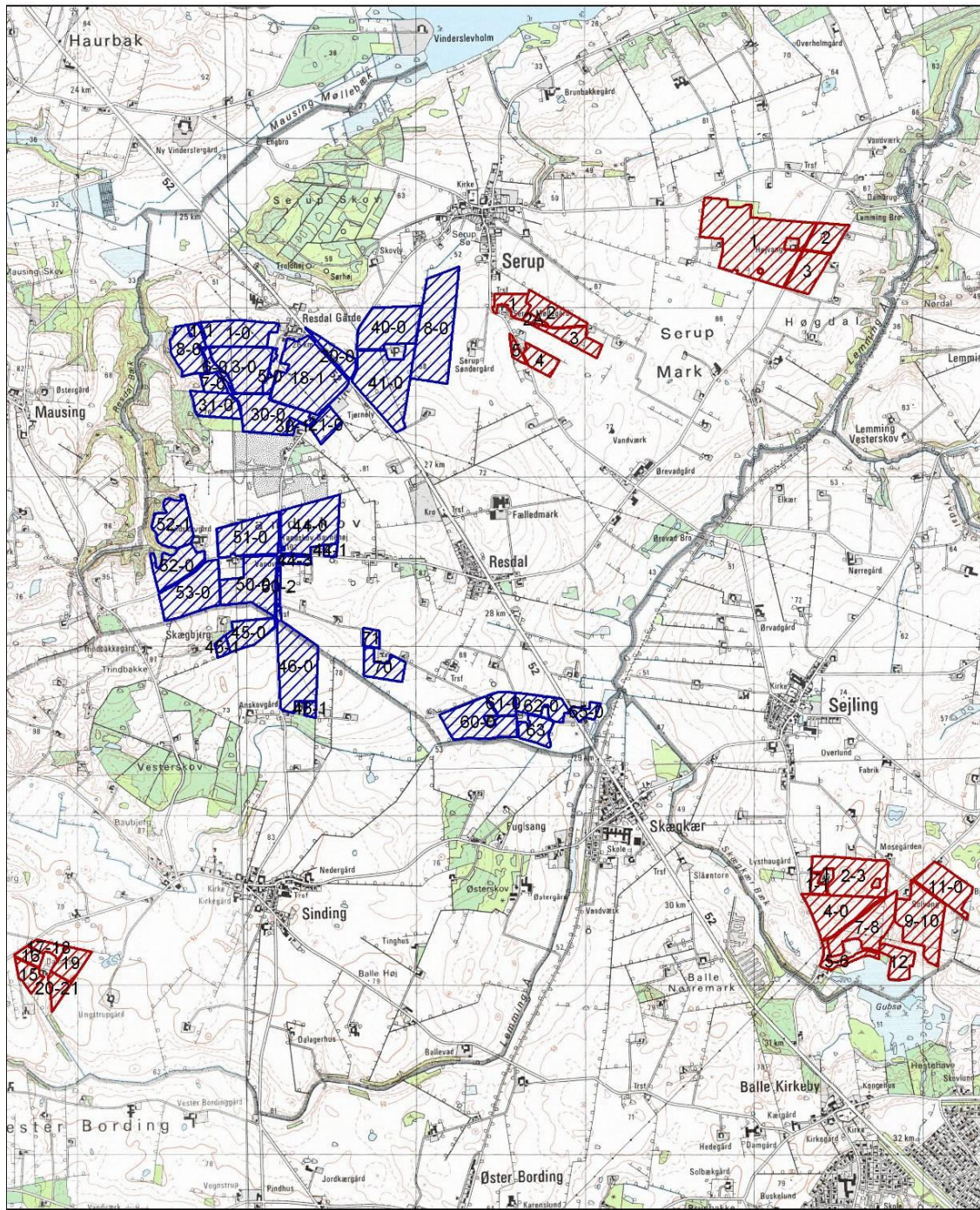
Det skal bemærkes, at der ved 0-alternativet ikke vil blive udarbejdet en miljøgodkendelse for bedriften.

Bilag 1 – Situationsplan over ejendommen på Viborgvej 161

Ikke endelig skitse – overfladevend ledes ikke til rodzoneanlæg

Bilag 2 – Ejendommens udbringningsarealer

Legend

Aftalearealer

Ejede/forpagtede arealer

Silkeborg Kommune
Teknik- og Miljøafdelingen
Søvej 3, 8600 Silkeborg

Sagstype: Ensilageplads
Adresse: Tømmerbyvej 14
Them

Udbringningsarealer

Dato: 5.07.2011
Sagsnr.: 11/41863
Skemanr.:
Sagsbeh.: Anders Nielsen
Målforshold: 1 : 2000

Evt. skal er kun til overligtsbrug Copyright Silkeborg Kommune

Bilag 3: Ansøgers redegørelse for beregning af BAT emissionsniveau

VERSION 2.0

Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)

Der søges om udvidelse fra 147 malkekøer af tung race, 85 Jersey køer, 32 småkalve af stor race op til 6 mdr. og 19 småkalve af racen Jersey op til 6 mdr. svarende til 305,27 DE til 147 malkekøer af tung race, 85 Jersey køer, 32 småkalve af stor race op til 6 mdr. og 19 småkalve af racen Jersey op til 6 mdr., 118 skt. kvieopdræt af tung race (6-27 mdr.) og 66 stk. kvieopdræt af racen Jersey (6-25 mdr.) svarende til 389,69 DE. Som følge af, at øget mælkeydelse nu også skal indgå i dyreenhedsberegningen øges dyreholdet med yderligere 56,5 DE til i alt 449,26DE. Mælkeydelsen forventes at stige til 12308 kg mælk for malkekvæg af tung race og 8737 kg mælk for jersey køer.

Det er i lovens §26 stk. 2 præciseret, at miljøvurderinger skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8 årig periode. Derfor regnes BAT i forhold til den 1. ansøgning om miljøgodkendelse efter 2007.

151,36 DE vil efter udvidelsen således være opstaldet i en eksisterende stald:
297,9 DE vil blive opstaldet i ny stald (forlængelse af eksisterende kostald) + ny kvistald.

BAT emissionsniveau beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte kategorier af dyr i hhv. nye og eksisterende stalde. For dyr opstaldet på dybstrøelse findes ingen teknologiudredning endnu. Der er derfor valgt emissionsgrænsen for referencestaldsystemet – dybstrøelse.

Ny stald nr	Dyrer-kategori	Vægtgrænser	Staldsystem	Antal	*1 Emissionsgrænseværdi	*2 Samlet ammoniakemissionsgrænse (kg NH ₃ -N/år)
Ny	Malkeko tung race		Gyllebaseret	72	8	576
Ny	Malkeko tung race		Dybstrøelse*4	10	14,4	144
Ny	Jerseykøer		Gyllebaseret	45	6,6	297
Ny	Jerseykøer		Dybstrøelse*4	5	11,9	59,5
Ny	Småkalve Tung race	(0-6mdr.)	Dybstrøelse	32	2,83	90,56
Ny	Småkalve Jersey	(0-6mdr)	Dybstrøelse*4	19	2,15	40,85
Ny	Kvier/stud Stor race	(6-28mdr)	Gyllebaseret	118	2,34	276,12
	Kvier/stud Jersey	(6-25 mdr)	Gyllebaseret	66	1,72	113,52
	Tyrekalve stor race	(0-1 mdr)	Dybstrøelse*4	74	0,1495	11,06
	Tyrekalve Jersey	80-1 mdr)	Dybstrøelse*4	43	0,1207	5,19
Eks stald	Malkeko tung race		gyllebaseret	60	10,64	638,4
Eks. stald	Malkeko Jersey		gyllebaseret	35	8,78	307,3
Eks. stald	Malkeko tung race		Dybstrøelse*4	5	14,4	72
Sum for anlægget						2631,6

*1 Emissionsgrænseværdi aflæst i miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

*2 Samlet ammoniakemissionsgrænse = Emissionsgrænseværdi x antal dyr

*4 Som emissionsgrænseværdi er her anvendt emissionsværdien for referencestalden

Bilag 4: Ansøgers beregning af emissionsniveau på ejendommen

VERSION 2.0

7. Ammoniak

Generelt vedr. ammoniakfordampning

Kravet om 25 % reduktion af ammoniak fra stald og lager gælder for udvidelser og stalde der renoveres og beregnes ud fra normen for bedste staldsystem 2005/06

Husdyrgodkendelse.dk kan ikke håndtere at beregne det generelle ammoniakreduktionskrav korrekt ved ansøgning om tillæg, hvilket fremgår af miljøstyrelsens vejledning vedr. beregninger ved ansøgning om tillæg.

Af regnearket (i it-ansøgningssystemet) fra det miljøgodkendte dyrehold af 29. september 2010 kan man aflæse hvad den maksimalt tilladelige emission fra det miljøgodkendte dyrehold må være for at det generelle ammoniakreduktionskrav er opfyldt. Det fremgår af regnearket at ammoniakemissionen maksimalt må være på 2493 kg N/år.

Det dyrehold (kvier) som tillægget omfatter, er indtastet i en fiktiv ansøgning nr. 21651. Af regnearket for den nye udvidelse fremgår, at ammoniakemissionen maksimalt må være på 710 kg N/år for at det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % er opfyldt.

Ansøgning om tillæg

Ammoniakemissionen fra miljøgodkendt dyrehold + nyt dyrehold omfattet af ansøgning om tillæg må således maksimalt være:

Miljøgodkendt dyrehold:	2493 kg N/år
Dyrehold omfattet af tillæg:	<u>388 kg N/år</u>
Maks ammoniakemission til opfyldelse af generelt ammoniakemissionskrav:	<u>2881 kg N/år</u>

Resultat af it-ansøgningssystemets ammoniak beregninger (det generelle krav)

Staldanlægget lever op til det generelle ammoniakreduktionskrav om reduktion af ammoniakfordampningen med 25 % fra ny kviestald målt i forhold til en fastlagt referencestald.

Af IT-ansøgningen fremgår, at ammoniakemissionen fra det ansøgte ligger på 1745,8 kg N/år hvilket er væsentligt under ammoniakemissionen på 2881, som sikre, at kravet om 25 % ammoniakreduktion er opfyldt. Emissionen er også lavere end beregnet ved den seneste ansøgte udvidelse omfattet af miljøgodkendelse af 29. september 2010.

Dette skyldes, at ammoniakfordampningen reduceres fra ny kviestald ved gylleforsuring og skraber, samt at effekten af skraberne over spalterne i dag vurderes at være højere end antaget på tidspunktet for miljøgodkendelsen af 29. september 2010. Effekten af skraberne vurderes i dag at reducere ammoniakfordampningen fra staldanlægget med 25 %. På tidspunktet for miljøgodkendelsen blev skraber tillagt en ammoniakreducerende effekt på 20 %. I ansøgningen om tillæg er effekten af skraber sat til 25 % i alle staldafsnit.

Bilag 5: Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Produktion og opbevaring af husdyrgødning

Produktion af husdyrgødning

Krav om opbevaringskapacitet

132 malkekøer stor race (12308 kg mælk)	3777 tons/år
118 kvier (6-27 mdr)	759 tons/år
80 malkekøer Jersey (8737 kg mælk)	1917 tons/år
66 kvier (6-25 mdr)	306 tons/år
I alt	6759 tons/år

Afløb fra møddingsplads: 68 * m3 vand
Afløb fra 400 m2 ensilageplads 280** m3 vand
Vand vaskeroboter 1166 m3 vand
Produktion gylle: 6759 m3 gylle
I alt 8273 m3 pr. år.

Produktion pr. måned: 689,4 m3

*Afløb af vand fra møddingsplads 0,4 m3 pr m2 møddingsplads (0,4m3/m2 x 170 m2 = 68 m3)

** Afløb af vand fra ensilageplads 0,7 m3 pr m2 ensilageplads (0,7 m3/m2 x 400 m2 = 280 m3)

Møddingspladsen udgør 170 m2.

Eksisterende beholder: 4000 m3
Eksisterende beholder 3000 m3
I alt kapacitet: 7000 m3 + plads under gulv.

Der er ifølge beregningerne opbevaringskapacitet til minimum 7000 m3: 689,4 m3/ måned = 10,2 måneders produktion, hvilket er tilstrækkeligt til at leve op til kravene om opbevaringskapacitet på 9 mdr.

Dybstrøelse opbevares på møddingsplads. Der produceres ca. 450 ton. Heraf udbringes 65% direkte og nedpløjes.

Der opbevares således ca. 157,5 tons på møddingsplads.

Bilag 6: Høringssvar vedr. aftalearealer i Indsatsområde Kragelund

23. januar 2013

Udtalelse i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse af Viborgvej 161

Der er for ejendommen Viborgvej 161 søgt om tillæg til miljøgodkendelse hvor der sker en udvidelse af kvælstofbelastningen på udbringningsarealerne.

Miljøgodkendelsen omfatter bl.a. arealer beliggende i:

- Indsatsområde Kragelund

hvor der ansøges om en forøgelse af belastningen fra 1,1 DE/ha/år til 1,4 DE/ha/år.

Indsatsområde Kragelund

Indsatsområde Kragelund er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Dette indsatsområde er (endnu) ikke detailkortlagt geologisk. Det tilstødende Indsatsområde Funder derimod er med baggrund i en geologisk kortlægning udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Af denne kortlægning fremgår, at der er konstateret nitrat i de øverste 10-15 meter af grundvandsmagasinet i såvel kvartære som tertiære aflejringer, og at det vurderes at nitratreduktionskapaciteten i magasinbjergarten ikke er fuld ud tilstrækkelig¹.

Ved en overordnet gennemgang af borer i Indsatsområde Kragelund vurderes det, at de geologiske forhold i al væsentlighed er ens i Indsatsområde Kragelund og Funder. På baggrund heraf vurderes at nitratudvaskningen fra udbringningsarealer i indsatsområdet højst bør give anledning til en nitratudvaskning på 50 mg/l.

¹ Rettelsesblad til grundvandskortlægningen for kortlægningsområde Funder, Naturstyrelsen, november 2012

Steffen D. Kristensen
Direkte tlf. 8970 1524
sdak@silkeborg.dk

Teknik og Miljø
Søvej 3, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune
Søvej 1 · 8600 Silkeborg
Tlf. 8970 1000
www.silkeborgkommune.dk